

Asia: VN/2646/2024

Lausuntopyyntö Pohjoisen Suomen ohjelmaluonnoksesta

3.1 Kestävä kasvu ja uudistavat investoinnit

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3.2 Puhdas energia ja digitaalinen puhdas kasvu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3.3 Kestävä matkailu

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3.4 Osaaminen ja työvoiman saatavuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Alaotsikko 2.3 Osaaminen ja koulutus, s. 15. rivi 2. ” On ennakoitu, että 80 % vuoteen 2035 mennessä syntyvistä uusista työpaikoista edellyttää korkeakoulututkintoa” – lause on todennäköisesti arvioitu koulutuspoliittisin perustein, ei alueen elinkeinoelämän tarvelähtöisesti ja esitämme kohdan poistamista tekstiosiesta. Pohjoiseen tarvitaan etenkin vahvan ammattitaidon omaavia metsäkone- ja raskasajoneuvojen kuljettajia, ravintolakokkeja, lähihoitajia, siivoojia, kone- ja metallialan sekä rakennusalan osaajia ja prosessityöntekijöitä. Lapin kauppakamari on kartoittanut osaajatarvetta ja Lapin työvoimasta 70 % on selvityksen mukaan ammatillisen koulutuksen työpaikkoja. Ammatillisen koulutuksen saatavuus tulee turvata myös jatkossa ja mahdollistaa ammatin vaihdot ja urakehitys, myös aikuisopiskelijoille työnohessa. Korkeakoulutettujen osaajien osalta on myös merkittäviä tarpeita, mutta ei tekstissä esitettyssä laajuudessa Lapissa.

Kannatamme opintolaina hyvitystä Pohjois-Suomessa.

Yrityksiä tulee tukea ja kansainvälisten osaajien kynnystä rekrytoitua Lappilaisiin yrityksiin tulee madaltaa suuntaamalla rekrytointikannusteita sekä rekrytointi-, monikulttuuri ja kielikoulutusta yrityksiin. Eri kansallisuutta olevat henkilöt tulee ottaa osaksi ympärillä olevaa yhteiskuntaa ja lisätä alueen pitovoimaa työvoiman pysyvyyden turvaamiseksi mm. sopivalla asuntotuotannolla ja palveluilla (Pohjoisen asunto-ohjelma). Palvelurakenteessa tulee huomioida ulkomailta tulevat asiantuntijoiden ja heidän perheidensä kasvava tarve mm. Varhaiskasvatuksessa ja sosiaali-, ja terveydenhuollossa.

Kohtaan 2.2 Työvoima on hyvä tunnistaa myös se, että pohjoinen Ruotsi ja Norja rekrytoivat Suomesta työvoimaa kasvaviin tarpeisiinsa. Tämä vaikeuttaa Lapin työvoimatilannetta. Lisäksi viittaus korkeaa osaamista vaativaan työ- ja opiskeluperäisen maahanmuuton kohdalta on Lapin työvoimatarve huomioiden syytä poistaa sana ”korkeaa”.

Esitämme että ammattiosaajat ja ammatillisen koulutuksen resurssien varmistaminen nostetaan ohjelmassa paljon suurempaan rooliin.

3.5 Turvallisuus, huoltovarmuus & omavaraisuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Huoltovarmuutta ja omavaraisuutta on oma ruoantuontanto ja geeniperimältään kestävä karja. Esitämme, että myös pohjoisen ohjelmalla tuetaan ja varmistetaan geenipankkikarja- ja kasvigeenipankkitoiminnasta aiheutuvien kustannusten täysimääräinen kattaminen. Mm. Lapin lehmät ovat ominaisuuksiltaan myös syvissä kriiseissä kestävää karjaa.

3.6. Saavutettavuus

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

3.7 Pohjoinen yhteistyö

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

-

Muut huomiot ohjelmaluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään:

Johdannossa todetaan Pohjoisen ohjelman merkitys hyvin. Pohjoisen ohjelma on oleellinen tavoiteohjelma, jonka pitää edistää Suomen kansantaloutta vihreän siirtymän investointeja vauhdittamalla ja osaavan työvoiman kysymyksiin vastaamalla ja sen pitää edistää huoltovarmuutta,

kokonaisturvallisuutta ja sotilaallista liikkuvuutta, jossa Lapin sijainti ja infran toimivuus on Suomelle kriittinen. Pohjoisen ohjelman luonnosvaiheen asiakirjassa on useita kannatettavia ja oikeansuuntaisia tavoitteita, mutta esityksiä voi vielä terävöittää ja varmistaa esitetyille toteutuksille rahoitus.

Rajaesteiden kirjaamisesta tulee päästä konkreettisiin toimiin rajaesteiden poistamiseksi.

Lilja Virpi
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia - kuntayhtymän
johtaja/rehtori